

УРЕДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIV. Ч. 116. Джерси Сіті, Н. Дж., четвер, 20. мая, 1926.

VOL. XXXIV. No. 116. Jersey City, N. J., Thursday, May 20, 1926. THREE CENTS

УРЯД ПРО СВОЮ РОЗОРУЖНУ ПОЛІТИКУ

ВАШИНГТОН, 18. мая. — Стейтвий департамент предложив представникам газет заяву про свою політику в розоружній окциференції, яка лиш що почалася в Женеві.

Після сєї заяви, уряд не добивається загального розоруження, яке він признає неможливим, але стоїть за окцирним розоруженням, себто за тим, щоби суспільні держави поробили зі собою розоружні договори.

Лишень щодо розоруження на морю уряд думає, що держава світа вже тепер можуть повести далі діло загального розоруження, яке було почате на розоружній конференції в Вашингтоні пару літ тому.

ЗАМІТНА ПОЛІТИЧНА ПОБІДА.

ФЛАДЕЛФЯ, ПА., 18. мая. При правноробах („праймеріз”), які мали іменувати кандидатів партій на становище федерального сенатора, побіди конгресмен В. С. Вер.

Мав він дістати понад 100,000 голосів більше, як найповажніший його противник, сенатор Пенер. Пишло дістав розмір дуже мало голоса.

Побіда Вера замітна тим, що він станув явно за обмеженням прогібіційного закона.

ЗАПОВІДАЄ ВЕЛИКІ ПОЖЕРТВОВАННЯ.

НЮ ЙОРК, 18. мая. — Себастьян Крегге, власність цілого ланцюха кранців того імені, який прибривав макет, в сто мільйонів доларів, почавши бізнес з 8 тисяч доларів, заповідає, що незадовго розділить на добродійні цілі 23 мільйон доларів.

АДВОКАТИ ПРОТИ ПОЛІЦІЙНИХ ПОВОБІВ.

НЮ ЙОРК, 18. мая. — Нюйорське Товариство Правників внесло публічний протест проти поступання поліції зі злочинцями. Товариство підносить, що кілька тижнів тому начальник міської поліції признав в відчті проті сим товариством, що він самий приказує поліції поступати зі злочинцями остро та деколи їх побивати. Товариство називає таке поступоване брутальним та звертає увагу поліції, що воно нік не може причинитися до зменшення злочинів.

СМЕРТЬ ЛЕТУНА.

ШІКАГО, 18. мая. — Підчас страшної бурі, що лютувала в сій околиці, погіб літач летничої катастрофи Рос Керпектер, 31-літній летун, скажаний на кораблі Мейден Дірборн, що належить до Фордвої Моторової Компанії.

НОВЕ ПРИМІНЕННЯ РАДІЯ.

ВАШИНГТОН, 18. мая. — З міннішим днем почав департамент флоту розсилати плаваючим по морю кораблям вістки про погоду.

Вістки ці будуть переліані радіом правильно що дві години. Розсичкою заявляв радіові стації уряду флоту дивок Атлантицького побережя.

ВІСВІТОВО РОБІТНИЧОГО ОРГАНІЗАТОРА.

НЮ ЙОРК, 18. мая. — Незадовго від рібного ринку на долні міста найдено нині раніше тіло Віллена Джосефа Мекса, який був організатором юніор робітників, що працюють при ловах риба. В тілі його найдено кілька ран від револьверових куля.

Поліція розсела слідство та вже арештувала одного підозрюаго чоловіка. Кажуть поліційні детективи, що основою убійства була суперечка на тіл робітничих відносин.

ПІДОЗРІВАЄ ОТРОСИНЕ ДОЧКИ.

НЮ ЙОРК, 18. мая. — Джан Пекарек вінс до місцевого суду прозубо в дозволене йому добути назал з гробо тіло його дочку, пані Марії Льоргола, котра померла 17. марта 1925. року. Батько хоче дати тіло лікарям для хемічних розсаділ, бо він побовіється, що дочка впаля жертвою отроєння.

На переслуханню він сказав, що він чув самий, як дочці грозено отроєнням. Суддя дав дозвіл.

ОБЖАЛЮЮТЬ ЗАЛОГУ КОРАБЛЯ ЗА ПІАНІННО.

НЮ ЙОРК, 18. мая. — Смінайшій пасажирів корабля Секеки, котрий ушкодився літач своєї подорожі на океані недалеко від Міамі, на Флориді, а вілтак наїхав на міліну, зложило в суді записки знання, що корабельна залога була пня та що моряки не дбали ні трохи за ратування життя пасажирів, коли корабель попов на міліну.

ЗБИРАЮТЬ ФОНД ДЛЯ КЛІТА.

НЮ ЙОРК, 18. мая. — Нюйорська Жіноча Ліга Для Зрягят збирала нині по місті жертв на виставленне публічних місць для напування коний. Містою Заяв вельчезний трок, запроканий в два коні, на який жертвоваці скандали свої жертви.

ЕПІСКОП БОТЬСЯ ЗРОСТУ БЕЗБОЖНОСТІ.

ГАРДЕН СІТІ, Лонг Айленд, 18. мая. — На зїзді лонгайлендської Ассемблеї епіскопальної церкви виступив епіскоп Ернест Станлей з промовою про зріст безбожності в Америці. Говорив він, що наслідком зросту комунікацій звялкан авто-мобілів під всім великим містами стали зростати переліста. В них, одяк, населенне зовсім не дбає за церкву. Мають навіть слухати такі оселі зовсім без церков.

Народний Податок.

Вяже американських Українців в таке звено, яке вказує, що ми живемо тут як гурт ідейно зорганізованих людей.

Народний податок платити кожний Українець добровільно кожного року по своїй добрій волі і по щирому сердцю ще й тому, щоби допомогти Рідному Краєви визволитися з ярма.

Платить кожний, хто розуміє, що значить громадянська карність, любов до рідної стріхи і до свого ближнього.

Жертви належить слати на адресу:
ОВУЕДНАНУЕ. Р. О. Вох 411, Philadelphia, Pa.

ДОМАГАЮТЬСЯ ЦІЛА НА ЗАГРАНИЧНУ ЛІТЕРАТУРУ.

Монтреал. — „Товариство Монтреальських „Публіцистів” внесло оноді до канадійського правительства петицію, в якій жадає, щоби правительство надложило ціло на літературу заграничних країв, бо вона виробляє небажаний для Канади вплив між канадійським населенням, як також дуже шкодить канадійським видавничим там.

СТО ТИСЯЧ ДИКИХ ГУСИЙ ПРИЛІТІЛО ДО МАННІТОВО.

Варрен, Ман. — На початку травня прилтіло до цієї околиці коло сто тисяч диких гусий. Вони діляться на чотири окремі групи, з яких кожна має своєго провідника. В кожній групі знаходяться від три до чотири тисячі птахів. Вони почасти злітаються на степи, що в околиці від Варрен, перед двома тижнями. — З них взяли рукомі образи в середу, 5. травня, також іздати автомобілями по них, які вони взяли крилами не рухнувши, тільки що голосно гегали. — Відси вони відлетіли ний північний кінець Лейк Манитоба; ще будуть вестися і пекати молодих.

ВВІЗ БАРАБОЛЬ ДО КАНАДИ ЗАБОРОНЕНИМ.

Оттава. — Канадійське правительство заборонило ввіз бараболів з Європи, островів Азорів, Острова Ст. Пєре і Мікеліони та з Каліфорнії. Вислаки бараболів зі степу Пенсильвені, Вест Вірджині і Меріленд мусять мати сертифікати, стверджуючі, що бараболі не спроважені із заборонених країв. Не дозять того канадійські урядники не перепустять до Канади таких бараболів, на яких є бараболяки.

П'ЯТЬ ОСІБ ОТРИУЛОСЬ АЛЬКОГОЛЕМ.

В містечку Левіс, (Канада) померло п'ять осіб в наслідок отроєння алькоголем, а п'ять других знаходяться в шпиталі. Усі вони пили горівку, куплену в бутлегері.

СТРАЙК ЛІСОВИХ РОБІТНИКІВ У „ГАЛІЦЬКИМ СПЛУДЦІ”.

Повітовий Організаційний Комітет „Селянських Сплук” Косівщини, до котрого належать усі мужі довіря лісових робітників повіту, проголосив страйку у фірмі „Галіцька Спудка” і бойкот цієї фірми. Страйк продовжується. Робітництво стоїть твердо при своїх домаганнях. Останні збори мужів довіря робітництва до основних обміркуванні справи рішили рішучо не йти на ніякі уступки супроти визиску підприємця, хоч би праця у фірмі мала бути застановлена аж до найближчого року. Робітництво заявляє, що все одно воно не може навіть у тім найгіршому випадку нічого втратити, тому, що за 6-місячну працю в минулому році робітники не то що нічого не заробили але ще лишилися довжаними фірми на 30—40 золотих. Вісе селяні і робітники, котрі відбулося ст. 14. квітня в Косові, постановили підтримати страйк аж до повного успіху, а на них, що змовили товариську солідарність, наложити загальний громадський бойкот.

ФАЛЬШВІННИКИ.

В селі Глубоки, смішного повіту, винайшли ще одну домашню фабрику бажноків у якогось Вавжинця Вєлюса, який фальшував 20-золотікві прич при допомозі Еті Якубовича з Риманова. Жертвою цих винайшників падали найбільша селянне на торгах.

СМЕРТЬ ВІД МАКУ.

Осин Плато, 11 літ, з Добрца Великого, воевідства Калішського, був так великим аматором маку, що побився об заклад зі своїми колегами, з якими пас корови, що зість цілий каледок маку. Заклад був зроблений на 30 грошів, але на другий день мусіли його, в страшних болях відвезти до шпиталю в Калішу, де він і помер. Виявилося, що мак в лїній мусіла аж винайти довершувати напучувати і бідний пастухок попросту лудув.

ВІДБУЛИ ДОВГІ МЕДОВІ МІСЯЦІ.

Летеліер, Ман. — Тутешня молоденька пара на імя Бойс вернули недавно з довгих медових місяців. Вони вихали автомобілем до Америки ще мін. року в надолітті і за той час переїхали 13,400 миль до неї. Не кожда молода пара може дозволити собі на подібні медові місяці.

ДЕС'ЯТЬ-ЛІТНА ДІВЧИНА ВРАТУВАЛА ХУДОБУ З ПОЖАРУ.

Гільберт Плейсін, Ман. — В часі несприятності родичів заявля саянна на фармі Делгатів. І коли полум'їнн обняла буда вже майже цілу стайню, десять-літня дівчина, бачучи неминучу смерть для худоби, вбігла до переповненої димом стайні і відважливо та випустила на двір десятеро коней та кілька штук худоби. Вона хотіла вратувати ще других четверо коней, та прибувши до фармери не пустили її до стайні з боязню, що могла сама згоріти.

СПРАВА КОРДОНІВ РАДІАНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

„Тарс” доносить з Минської, що комісія в справі зрегулювання кордонів між Білорусією та Україною, складена з представників білоруської мазирської округи і української коростенської округи, постановила передати Україні 20 населених пунктів, що входили до тепер в склад мазирської округи.

ДЕРЖАВНИЙ ДОСТОЙНИК.

У Станиславові арештували голову державного уряду поередництва праці Казимира Антоніка, який завідував фондом безробітних, за те, що на крах сила грошей. Антонік, дізнавшись, що має передати напері свого бюра іншому, пострахився втекти, щоби затерти сліди дефракції. Повернувшись до міля мусіла аж винайти довершувати напучувати і бідний пастухок попросту лудув.

НІХТО НЕ ЗНАЄ, ЩО СТАНЕТЬСЯ В ПОЛЬЩІ.

НОВІ ВИРОБИ, ЧИ РЕВОЛЮЦІЯ? ВАШРАВА, 18. мая. — Пласудскі донавшні державного перевороту всеще не має ясного плану що до дальших кроків. Він так змінився, що заявив, що потребує кількадевного відпочинку і сну, щоби прийти до сил.

Національне зібранне збирється 28. мая в Кракові. До сього часу хоче Пласудскі поступати після конституції. Колик національне зібранне вибере президентом особу неприхильну Пласудскому, а державна машина буде мала опинитися в руках тих, проти кого йшов переворот, Пласудскі готов піти проти конституції і не признати нового уряду.

Ліви стороништва, на яких опирається Пласудскі, страшили до него запад головою через те, що він не хоче оголошити диктатури та розвязати сойм і розписати нові вибори.

Ліви заявляють, що коли нема вигляді на нові вибори, то лишається тільки один виід з того положення, а саме революція в Польщі.

ГАЛЕР БУДУЄ НОВИЙ УРЯД.

БЕРЛІН, 18. мая. — Доносять з Познані, що генерал Галлер збирає війська до боротьби з Пласудским. Армія його рекрутується в Лодзі і Калішу. В Познані мав Галлер сформувати новий уряд. Переговори між ним а Пласудским розбилися. Армія Галлера має числити 27,000 жовірів.

КИНУВ ДО ЗЕМЛІ ПОЛЬСЬКИМИ ОРДЕРАМИ.

ВАШРАВА, дня 18. мая. — При похоронах жертв державного перевороту військовий польський духовник Панась здер всі свої військові польські відзначення і кинув під ноги генералю Дрешерови, що в горчяним прихильником Пласудского і брав участь в перевороті.

(Курат Панась є відомий зі своєї швехпольської агітації на Волоні, яку він мав українським населенням ще за часів світової війни як австрійський військовий капелан. — Пр. Ред.)

МИССОЛІНІ ВІДДАЄ ЧЕШТЬ ЗАЛОЗИ НОРГЕ.

РИМ, 18. мая. — Преміер Муссоліні вилосил в сенаті похваду для цілої залози аверяляну Норге та пліснє велику вагу лету через пліснєній бігун. Рівнож висловив признання італійській техніці, що збудувала так досконалі аероплани.

ХОЧУТЬ АРЕШТУВАТИ ПРЕМ'ЄРА УГОРЩИНИ.

БУДАПЕШТ, 18. мая. — З судових звізань виходить, що преміер Бетлем був виліаний в аферу з підроблюванням французьких франків. По тім причині передано в його діло ревізію.

З лівінь, які предложили посол Гір виходить, що Бетлем обіцяв поміч фальшівникам. Бетлем обіцяв передати цьому. Він заявив, що звільнився вбуди армії, щоби він заїрився з такою справою перед того рода людною як Гір, яка звялкані шастинною припадком дісталася до парламенту, а яка не визнається в ніяких справах, бо ледви що вміє читати і писати.

Розправі прислухувалися дипломатичні представники чужих держав. Кажуть, що Бетлем буде арештований.

ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ СЕБЕ ПЕРЕД СТРАЙКОМ.

РИМ, 18. мая. — Фашисти поклялися до життя новою державною інституцією, названу міністерство корпорацій, яка буде мати нагляд і контроло над цілою індустрією. Протифашистські організації робітників і капіталістичні мають бути розвязані. На їх місці повстане 13 нових організацій, які будуть обнімати робітників і фабрикантів.

Торуюмо будуть карані ті, що вийдуть на страйк, який не був дозволений іжа. оправданий судом. Закон відноситься і до умовів робітників.

ВИМІНЮЮТЬ СТУДЕНТІВ.

ПАРИЖ, 18. мая. — Маркус М. Маркс з Нью Йорку перебуває тепер в Парижі, щоби урегулювати kwestію обілинь студентів.

Той крок є тільки одним з великої міжнародної акції, яку хоче М. Маркс передвистати. Шістью тої акції є перевести виміну в студентах між Америкою і Європою.

Таку виміну передвистає вже досі з дуже добрим успіхом між Німеччиною та Америкою. Студенти остають на чужих університетах рік або два, а опісля вертають до своїх країв.

Таких студентів, що вчаться в чужих краях дорогою виміну, є вже тепер кілька тисяч.

МАЙНЕРИ ХОЧУТЬ ДАЛЬШИХ ПЕРЕГОВОРІВ. ЛОНДОН, 18. мая. — Лієри майнерських коній прибули до Лондону, щоби переговорювати з преміером Болдуїном вугляну кризу та знайти спосіб на закінченне страйку.

Загальна конвенція майнерів відбудеться в четвер і вона вирішить остаточно про те чи страйк має далі продовжатися, чи мають бути відновлені перервані переговори.

Користайте в нагоді!
ТЕПЕР БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ ПРИЙМАЄСЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
ВСТУПАЙТЕ СЕЙЧАС!

"СВОБОДА" (LIBERTY)
 PUBLISHED DAILY EXCEPT SUNDAY AND HOLIDAYS
 At 68 Grand Street, Jersey City, N. J.
 Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
 Edited by Editorial Committee.

Published in Second Class Mail Matter at the Post Office at Jersey City, N. J., on March 30, 1914, under the Act of March 3, 1879.
 Approved for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРІОДИКАТА:	
One year in advance	\$ 7.00	На рік вперед	\$ 7.00
Six months	\$ 3.75	На шість місяців	\$ 3.75
Three months	\$ 2.00	На три місяці	\$ 2.00
Single copy	10c	Одноразовий номер	10c

Foreign Mail Delivery Rates: В Державі Канаді і Бразилії: \$10.00
 На рік вперед \$10.00
 На шість місяців \$5.00
 На три місяці \$2.75

Single copy 10c. На одинокі номери 10 центів.

Address: "СВОБОДА", 498 Montgomery, Tex. U. H. Conroy: 1838 Manhattan, Jersey City, N. J. P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДАРЕМИ ЗУСИЛЛЯ

10. травня найбільший польський патріот, перший її президент і фельдмаршал П. Пласудський обернувся в бунтівника і підняв повстання проти законної влади в Польщі.

Це є скриваним доказом, що в польській державі панує повне беззаконня і брак всякого правного державного життя. Коли вже така визначна особа, як Пласудський, змушена ставати на шлях революційної боротьби, то ясно, що там немає легальних шляхів для боротьби проти тих окремих політичних груп і підгруп, які правлять сучасною Польщею.

Дійсно, коли придирнитися до сучасного внутрішнього життя Польщі, навіть зовсім помірною національне питання там, а лише беручи на увагу виключно польські національні уgrupовання, то доведеться констатувати, що жадна з них не має там більшості і не має можливості провадити нормальне політичне життя держави.

Крім того, коли придирнитися до сучасного внутрішнього життя Польщі, навіть зовсім помірною національне питання там, а лише беручи на увагу виключно польські національні уgrupовання, то доведеться констатувати, що жадна з них не має там більшості і не має можливості провадити нормальне політичне життя держави.

Крім того, коли придирнитися до сучасного внутрішнього життя Польщі, навіть зовсім помірною національне питання там, а лише беручи на увагу виключно польські національні уgrupовання, то доведеться констатувати, що жадна з них не має там більшості і не має можливості провадити нормальне політичне життя держави.

Крім того, коли придирнитися до сучасного внутрішнього життя Польщі, навіть зовсім помірною національне питання там, а лише беручи на увагу виключно польські національні уgrupовання, то доведеться констатувати, що жадна з них не має там більшості і не має можливості провадити нормальне політичне життя держави.

Крім того, коли придирнитися до сучасного внутрішнього життя Польщі, навіть зовсім помірною національне питання там, а лише беручи на увагу виключно польські національні уgrupовання, то доведеться констатувати, що жадна з них не має там більшості і не має можливості провадити нормальне політичне життя держави.

Крім того, коли придирнитися до сучасного внутрішнього життя Польщі, навіть зовсім помірною національне питання там, а лише беручи на увагу виключно польські національні уgrupовання, то доведеться констатувати, що жадна з них не має там більшості і не має можливості провадити нормальне політичне життя держави.

Крім того, коли придирнитися до сучасного внутрішнього життя Польщі, навіть зовсім помірною національне питання там, а лише беручи на увагу виключно польські національні уgrupовання, то доведеться констатувати, що жадна з них не має там більшості і не має можливості провадити нормальне політичне життя держави.

Крім того, коли придирнитися до сучасного внутрішнього життя Польщі, навіть зовсім помірною національне питання там, а лише беручи на увагу виключно польські національні уgrupовання, то доведеться констатувати, що жадна з них не має там більшості і не має можливості провадити нормальне політичне життя держави.

Крім того, коли придирнитися до сучасного внутрішнього життя Польщі, навіть зовсім помірною національне питання там, а лише беручи на увагу виключно польські національні уgrupовання, то доведеться констатувати, що жадна з них не має там більшості і не має можливості провадити нормальне політичне життя держави.

Крім того, коли придирнитися до сучасного внутрішнього життя Польщі, навіть зовсім помірною національне питання там, а лише беручи на увагу виключно польські національні уgrupовання, то доведеться констатувати, що жадна з них не має там більшості і не має можливості провадити нормальне політичне життя держави.

лісній причини, що загрожують самому існуванню Польщі та постаралася усунути їх. Це приміщення польський імперіалізм, яде великодержавної політики, збудована на насильстві й захваті. Добровільно Польща ніколи не стане на шлях пасивної політики невеликої держави-буфера, полегшеної поміж такими козаками, як Німеччина та сучасна союда, а в майбутньому (як віримо, недалекому) Україна. До цього прикусять її лише реальні відносини сил.

Ні Пласудський, ні хто інший, не долашть географічного положення Польщі, та не знайдуть жерел її самостійного економічного життя.

Спроба Пласудського принесе лише нове розчарування Польщі. Коли він і піднесе тимчасово її трохи вище, то падіння доведеться їй важче. Нарядки плазувати — не зможуть літати! Так і Польща.

ВРОГИ ПОСТУПУ.

„Нинішній світ — як бачимо — старий. Він має вже досвід століть. Людський геній вже вичерпав, не відкриває більше нічого“.

Так сказав старогрецький філософ Арістотель у другій книзі своєї „Політики“ — тому дав тисячі літ. Що сказав би великий вчитель Олександра Великого, колиб так ожив на хвилю і кинув оком на теперішній світ, такий іншакій від тодішнього.

Але й великі мислителі нової доби говорять подібно. Ля Брієр каже: „Tu e si“ (Все вже сказано), „Жизнь за лізом“. Вже тисячі літ працює людський ум. Нам не остає ніщо, як перетравлювати думки давних мислителів.

Діаро каже також, що людський геній в його часах өрванув остаточно границю. „Поставлено Гераклеві стовпи для людського знання. Іх переступити не зможе людський ум“.

Діаро помер, коли ще не знали ні людства, ні парових котлів, ні конструкцій висячих мостів і т. д.

Сіалі, міністер за часів Генриха ІV, ніше про найближчу артерію, яку має Франція й які ко напевно світ більше не побачить. Але ж тож тоді (в 1600-му році) думав про далекострільні гармати за часів свого життя.

Коліж Лін і Кінкет придумали новий, раціональний спосіб освітлювання, назвали такі-то протестувати. Малює Жакі писав: „Тоді“ „Відрокі завдано моду лямпади освітлювання, бачимо молодих людей, що носять“ „Добрий дір мають“ „Бачи старі“ котрі заглядали давного доброго звичаю читати і писати при канделях“.

Небаром потім винайшли світільний газ. Карло Нодіє оуджував той винахід. „Освітлювання повсюк“, коли барі втрагати свою краску й потемніють, коли люде за часом виниються, одиними винювниками буд газ“.

Коліж газ заступили електрикою, Максим ді Камп заступив електричне світло на газівський театр — одеський оперний. Нінні кається уже зраду у Терсіє каже: „Париз не свідомо, що надяється рашде для ілюмінацій швітарів“ Нінні Паріа погоне в морі електричного світла.

кострі в Женеві, Андрія Веса, творця порівняно з анатомією засудили на смерть, а потім помилювали. Всетяк він помер із голоду. Жакар-а, винахідник ткацького верстату, тяжко любив діонські ткачі. Вони хотіли кинути його до ріки Родану. Із розлуки самобичовством покінчив Гораций Велс, відкривше етера. Завдяки етерові хірургі можуть оперувати хоробо без болю.

Вистане-них-небагато: Багатомовних притримів, добри дізнати, скільки жертв забрали заабони. Людські у 20 столітті зрозуміла, вже, що доступ і винаходи є добродієм людям.

ПІД НАПОРОМ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТИХІІ.

Жінка спостережень і вражень з подорожі по Радський Україні.

(З одної розмови власного кореспондента „Діла“).

Варшава, 27. квітня.

Кілька днів тому повернув з Рад. Сію варшавський соймовий справознавець кількох жидівських газет, ред. Б. Зінгер, який вихав був туди три місяці тому спеціально задля познаною себе з тамошніми відносинами. В березні ч. він був в м. й по кількох днів у Харкові, Києві, Одесі, Житомирі й інших містах Наддніпрянської України та знайомився з місцевими відносинами й характерними умовами життя. Жінка його уваг, як він висловив у розмові з Вашим кореспондентом, заслуговує з огляду на особу шана. інтерв'юктура, — людину наскрізь обкутну і далеко не комуністичних переконань, — на повне довіря.

На мою думку — казав ред. Зінгер — т. зв. національної проблеми в Рад. Союзі нині взагалі немає, — коліж є, то щодом іншого характеру, ніж тоді, до якого ми привикли осяхочі в Польщі. Нема національної проблеми в культурно-умовні, бо культурні потреби всіх народів у межах Союзу мають найширше поле до виявлення себе, — очевидно з тими обмеженнями, які радянський устрій, як комуністичний, зогорі передбачує та якими свободолюбські люди болочо звикли. Коліж нин. річ іде про Україну, то національно-культурний рух прийняв там такі розміри, що легковажний його чин негувати — це просто неспітання. Фактом є, що українська державних установ доводить вже до плачеві недавно памучу ще російську меншість, старих урядовців Москві, як зогорі трітья років прослужили урядуючи на російській мові, змушують тепер вивчатися української мови. Одні з них „саботують“, варіюють і простяся, що, мовляв, це вже не по їхнім силам, але що вони не хотять покидати „родної України“, ніні зі страху втрагати послуду такі намолюються. З „важких українцізаційних“ додатків можна навести яловую і солідну підготовку до повної українцізації харківського університету та утративши односторонній старих російських театрів — одеський оперний. Нінні кається уже зраду у Терсіє каже: „Париз не свідомо, що надяється рашде для ілюмінацій швітарів“ Нінні Паріа погоне в морі електричного світла.

Так само вороже відноситься до Стіфеносового винаходу: авіації. Подібно було і в парових кораблях. Діонаміє Палінов розбило його першу парову машину. Фультон, винахідник паропарової машини, вмер передохлім корабельної шрубки в морі. Польша ніколи не наведе у селі одного чоловіка, генія, Елізеєвських полех, Михайла Сервета, відкривачи системи одесіт, така переважно чуда ро- і сійську мову. Зате у Київі дуче-

мова українська. Правдою є, що Україну українують найбільше — Жиди. Це пояснюється тим, що вони зрозуміли значення української стихії, і вичинили перші українську мову, та скрізь її поширюють. Характеристично, що прислання із Москви до Харкова в офіційній місці один російський Жид Каганович став одним із найважливіших пропалагаторів українцізації.

Списав І. Кедрин.

ЗАЙШОВ У СЛІПУ ВУЛИЦЮ

Пласудські доканав державного перевороту. Що до цього нема ніякого сумніву. Стаємо те, про що говорили і писали в Польщі майже від часу. Перевороту то доканав Пласудський під теперішню пору ще й тому, що на такий самий переворот заносилося з боку монархістів. Пласудські й тільки вперед. Та не в тім тепер справа. Важніше тепер те, як розвинулася далшй події.

Всі були того переконання, що Пласудський стане військовим диктатором, Щось в роді Прімо-де Ревері в Еспанії або Муссоліно в Італії. Що скаже вибрати себе коли не президентом то принаймні прем'єром. А Пласудський по перевороті на велике здивування всіх заявив, що буде хоронити конституцію і поступати по закону та що жде на Національну Збірнати свій вибір нового президента Польщі.

В тім і корінь лиха. Бо коли Пласудські схоче поступати після конституції, то не блага він зможе вийти, бо після його ступити властиву силу в Польщі будувати далі творити його вороги. Ті самі, проти яких саме він робив державний переворот.

Це добре знають сторонники Пласудського, себто ліви тейчі. Тому вони домагаються розв'язання парламенту і нових виборів. Тому бажано собі, щоб тимчасово всі влада була при Пласудські. Шоби він став справжнім диктатором та поклав до поміч і співавторів кабінет міністрів, зложений з самих лівих. Тому вони домагаються відняти закон про віддання земельних власників і роздаті землі селянам без винятку, бо в той спосіб будувати знищити груп земельників, яка уявляє собою в Польщі значну силу і дає найбільший контингент монархістам, що є найбільш завзятими ворогами Пласудського.

Пласудські стоїть отже між мотлом та ковалом. Між Вітсом і монархістами, які після конституції мають силу в Польщі, а лівими тейчами і армією, які мають фактичну силу і владу. Між обома тими силами стоїть тріть: національні меншости, які буди весь час протинниками дотеперішньої влади. Вони є природними союзниками Пласудського і тут заходять питання, як поставитися Пласудські до їх проблеми. Національні меншости вирішати його судьбу, бо коли вони відмовлять йому опору, не буде він в силі відлякати навіть і по нових виборах.

До виборів буде міц Пласудські опиратися на армію і робітників. При їх допомозі та диктатурі міг він задержати тимчасово владу і керувати вибори з більшістю для себе. По виборах міг би знова зложити диктатуру і правити вже після конституції. Та це можливе тільки в тім випадку, коли національні меншости плають за ним. Пласудські не буде в силі переверсти санації польської держави, коли схоче опертися на конституцію. Це в теперішніх часах неможливе. Він може хитати тільки удавати перед світом, що держиться конституції, а на ділі правити як диктатор. Інакше нічого не вийде з цілого його перевороту ні для нього ані для той справи, яку він заступає.

ЖИТТЄВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ

Одною з основних ознак цивілізованого чоловіка є бажання будувати собі і удержувати дім для своєї рідні та забезпечувати родину на случай, якби його не стало.

На дорозі до сповнення цього бажання стоїть багато перешкод. Чоловік не зможе зложити відповідної суми грошей, просто через те, що він не вміє складати, не має сил постійно відмаювати собі відпадки на біжучі вигоди. Він може захорити та знищити свої ошадности неадуго. Його може закусити смерть, і одним замохом покласти конеш всім його старанням за забезпечення родині.

Заввабливо, що все те неминуха доля людини, що на все те німає заради людський розум придумати не може. А прешти крапа на ті не достачі й труднощі людський ум придумав спосіб. Життєвим досвідом людини він до зовсім досконало заряди. Людина не потребує боляти ні неаду, ні нездобити ошадкувати, ні навіть смерті.

Средством до цього стала організація всіх тих, які мають такий власне цілм цивілізованого чоловіка. Об'єднані всі люди, які хочуть забезпечувати свій дім, стало средством до ошаднення цієї цілм. Таке об'єднання називається об'єднанням. Воно дає заступку, що родина буде забезпечена на случай нещастя, неаду або смерті. Воно сповняє головну, засадничу потребу цивілізованого людини. В цивілізованому краях по сему власне і плавають цивілізовані люди, що вона платять забезпечення й свій дім і собі забезпечення свій дім та свою сімю.

ФРАНК ІО СТАРОМУ

Нюверська грошева біржа занула в пошлелом новий здобуток для франка. Здобуток справді досі небувалим: Це ніколи французський франк не стояв так, як тепер.

Ось його полягає в тому, що на вчорашній біржі цитували його цінну пошесть з 3 центів за штуку. Для гроша, що мав би вартувати понад 19 центів, це справді скандальний рекорд, доволно коли зваяти, що англійські гроші пораз перший піднялися понад свою переціну вартість.

Сей упалок заради заарявляв французьких економістів. Стали глядати за ріжними причинами. Найбільше з них каже, що причиною є утеча французьких капіталів з Франції.

Здержати сю утечу моглиби лишешя поправа фінансового стану краю, але сей може тепер поправитися лишешя доволно крайного розложення поліатів, а з сегона вихиланько втечу капіталу з Франції. Значить, куд не верти, треба вмерти.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ. ДТРОЙТ, МІШ. Свято Івана Франка.

В десятилітню річницю смерті незабутнього борця за волю українського народу Івана Франка, устроює мусько-співачке тов. "Вандура".

НОВА ОРГАНІЗАЦІЯ. Загальні збори "Союзу Українських наглядень і книгарень".

ЧОМУ МИ БІДИ. Українські "мушкетери".

НОВИ МАТЕРІЯЛИ ДО БІОГРАФІЇ ІСУСА ХРИСТА. Книга жидівської історика Йосифа про жидівську віяну злавана була найважливішим жерелом для біографії Ісуса.

УВАГА! ІСО ПОРК, Н. Н. УВАГА! УКР. ТОВ. "ТЕРЕБОВЕЛЬСЬКА ПОМІЧ" В НЬО ПОРКУ з нагоди 10-літнього Ювілею свого істования.

ВІЙНА. Відео, старе, нелицьке богине, Силчын людей з вами троєч рини.

ВІЙНА, яка гідна ти і осоружна. А всеж так привабляла, потужна.

Проводив збором голова М. Галуцький. Обширний реферат про завдання Союзу вголосив п. М. Матчак.

ДИВНИ РЕЛІКВИ. Хто звідваив би мекленбургську лічунку місцевість Добера, побачив би, як там є нацивтарних наброгнихка гумористичні написи.

ПЕРЕПІСКА РЕДАКЦІ. Вол. Білор, Плейнфілд, Нью Джерсі.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО МАЯ, 1926 РОКУ ВЕЛИЧЕЮ СВЯТО В ЯКОГО СКЛАД УВІРІДУТЬ: 1. Посвяченє прапора свого товариства в церкві св. Юрія.

КЛІВЛЕНД, О. Громада будувати.

ПОЗІР! ТРЕНТОН, Н. ДЖ. ТОВ. "ВІЛЬНІ КОЗАКИ" відділ 116 У. Н. Союзу

ПОЧИН ДО СТВОРЕННЯ СПІЛЬНОГО ФРОНТУ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШОСТЕЙ У ПОЛЬЩІ.

СМЕРТЬ ВІНАХІДНИКА. Застриєвляв в Тарнові народний учитель, якого їм 20-літняка літ тому забилася авреолом слави.

ПОЗІР! ФІЛАДЕЛФІЯЦІ! ЗАХОДОМ ТОВ. ЄДНІТЬ, ВІД. 183 У. Н. СОЮЗА

БАЛЬ В СУБОТУ, ДНЯ 22-ГО МАЯ 1926 РОКУ В УКРАЇНСЬКОМУ ГІЛІ, 849 N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA.

Великий Масвни Баль В СУБОТУ, 22-ГО МАЯ 1926 Р. В ГАНЧАК ГАЛІ 839 S. BROAD ST., TRENTON, N. J.

КАРДАШЕВА СІМ'Я. Адреса: 116 Grand Street, Jersey City, N. J.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ "СВОБОДА".

В Будинковський, сувобла за Герстеном. РАДНИК ЖЕНИТЬСЯ.

Він саме о тій порі все вже лежав у ліжку. Як декколи не пішов спати о десятий, то на другий день не брався його ніяка робота, а він отже не годен був читати.

Віним портфель. Тоді падав густий віль, отже зараз приєднав небіжчика. Убийник поїхав до Львова і заснував баню.

Великий Масвни Баль В СУБОТУ, 22-ГО МАЯ 1926 Р. В ГАНЧАК ГАЛІ 839 S. BROAD ST., TRENTON, N. J.

КАРДАШЕВА СІМ'Я. Адреса: 116 Grand Street, Jersey City, N. J.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ "СВОБОДА".

В Будинковський, сувобла за Герстеном. РАДНИК ЖЕНИТЬСЯ.

Він саме о тій порі все вже лежав у ліжку. Як декколи не пішов спати о десятий, то на другий день не брався його ніяка робота, а він отже не годен був читати.

Віним портфель. Тоді падав густий віль, отже зараз приєднав небіжчика. Убийник поїхав до Львова і заснував баню.

В Будинковський, сувобла за Герстеном. РАДНИК ЖЕНИТЬСЯ. — Я не так сплячий, як перетинаний прикрою їзодою.

Він саме о тій порі все вже лежав у ліжку. Як декколи не пішов спати о десятий, то на другий день не брався його ніяка робота, а він отже не годен був читати.

В Будинковський, сувобла за Герстеном. РАДНИК ЖЕНИТЬСЯ. — Я не так сплячий, як перетинаний прикрою їзодою.

Він саме о тій порі все вже лежав у ліжку. Як декколи не пішов спати о десятий, то на другий день не брався його ніяка робота, а він отже не годен був читати.

В Будинковський, сувобла за Герстеном. РАДНИК ЖЕНИТЬСЯ. — Я не так сплячий, як перетинаний прикрою їзодою.

Він саме о тій порі все вже лежав у ліжку. Як декколи не пішов спати о десятий, то на другий день не брався його ніяка робота, а він отже не годен був читати.

